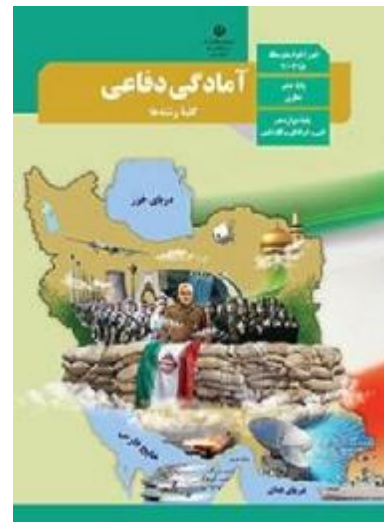

درس دهم پدافند غیرعامل

- قبل از مطالعه مطالب درس حتماً فیلم‌های مربوط به آن را ببینید .
- آفند به معنی حمله و پدافند به معنی دفاع می‌باشد .
- در پدافند غیرعامل از هیچ نوع سلاحی استفاده نمی‌شود .

پدافند غیرعامل

پدافند غیرعامل عبارت است از : اقدامات غیرمسلحانه که موجب افزایش بازدارندگی ، کاهش آسیب‌پذیری ، تداوم فعالیت‌های ضروری و ارتقای پایداری ملی در برابر تهدیدها می‌شود . منظور از بازدارندگی ؛ اقداماتی است که برای پیشگیری از نفوذ و تجاوز دشمن صورت می‌گیرد .

« کشور امروز درگیر جنگ اقتصادی، امنیتی و بالاتر از همه جنگ فرهنگی است، این را اگر کسی نداند خواب خواهد ماند. منتها حالا بعضی‌ها نمی‌خواهند این را بفهمند، چون اگر چنانچه باور کنند، تکلیف به گردنشان می‌گذارد. بعضی‌ها هم کنش آن را ندارند. اما واقعیت قضیه این است، کسی که اهل مبارزه است، بیدار است.»

حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی ۱۳۹۴/۲/۲۴

برخی از مأموریت‌های پدافند غیرعامل

- 1- کاهش آسیب‌پذیری و افزایش ایمنی زیرساخت‌های ملی و مراکز حیاتی
- 2- اداره امور مردم و تداوم خدمات در شرایط جنگ و تهدید دشمن
- 3- حفظ و پایدارسازی زیرساخت‌های کشور
- 4- برآورد تهدیدات و آسیب‌پذیری زیر ساخت‌های کشور

فعالیت 1

وظایف و مأموریت‌های سازمان پدافند غیرعامل را در کلاس به بحث بگذارید .
درباره زیرساخت‌های کشور با سایر دانش‌آموزان در کلاس گفتگو کنید .

بیشتر بدانید 1

سازمان پدافند غیرعامل مأموریت‌های خود را در 8 محور پیگیری می‌کند که هر مأموریت را به یک واحد سازمانی واگذار کرده که به آنها «قرارگاه» گفته می‌شود و بخش عملیاتی یا اجرایی مأموریت‌ها را برعهده دارند .
این 8 قرارگاه عبارت‌اند از :

قرارگاه عمومی – قرارگاه سایبری – قرارگاه زیستی – قرارگاه پرتوی
قرارگاه شیمیایی – قرارگاه کالبدی (فنی) – قرارگاه اقتصادی – قرارگاه مردم محور

برخی از اولویت‌های پدافند غیرعامل

الف - پدافند سایبری

به دنیای مجازی یا هر آنچه که مربوط به شبکه‌های رایانه و اینترنت است « فضای سایبر » می‌گویند.
هرگونه عمل خصمانه علیه سیستم‌های رایانه‌ای ، با هدف کاهش کارایی یا ناتوان سازی آنها ، را « جنگ سایبری » می‌گویند.
نفوذ به شبکه رایانه‌ای را « هک » و افراد نفوذکننده را « هکر » می‌گویند .

فعالیت 2

اطلاعات و اخبار مربوط به « هک » و « هکرها » را در کلاس به بحث بگذارید .

فعالان میدان نبرد سایبر

- 1 – افراد مستقل : مردم عادی به ویژه جوانان و متخصصان رشته‌های رایانه که به صورت فردی یا گروهی اغلب با انگیزه‌های کسب هیجان ، قدرت و یا مبارزه‌طلبی فعالیت می‌کنند .
- 2 – شرکت‌ها و بنگاه‌های کسب و کار : این گروه بیشتر با نگرش مادی و به منظور کسب منفعت اقتصادی در فضای رقابتی موجود ، دست به حملات سایبری می‌زند .
- 3 – گروه‌های خلافت‌کار : به صورت سازمان‌یافته به دنبال اختلال در نظم عمومی و ناکارآمد جلوه دادن قابلیت‌های فناورانه و کسب سود از طریق حمله به حساب‌های بانکی ، رمز عبور و ... هستند .
- 4 – بخش دولتی و نظامی : ادارات پلیس ، گروه‌های ویژه ضدتروریستی ، آژانس‌های اطلاعاتی و امنیتی از فعال‌ترین بازیگران جنگ سایبری هستند .

بیشتر بدانید 2

چند حمله سایبری :

در سال 2010 میلادی آمریکایی‌ها با ویروس مشهور به « استاکس نت » به تأسیسات اتمی جمهوری اسلامی ایران حمله کردند .
در سال 2012 میلادی هند اطلاعات کمیسیون دو جانبه چین و آمریکا را هک کرد .
در سال 2016 دولت عربستان سعودی به شبکه‌های چند شرکت ایرانی حمله کرد .

ب - پدافند اقتصادی

پدافند اقتصادی یعنی در وضعیت حمله همه جانبه اقتصادی دشمن ، با آغاز سیاست‌ها و رفتارهای مناسب ، تهدید را تبدیل به فرصت کنیم و باعث رشد جهشی اقتصاد کشور شویم .

تحریم اقتصادی : دشمنان انقلاب اسلامی با ایجاد محدودیت‌های شدید اقتصادی برای ملت ما درصدد تسلیم کردن نظام در برابر خواسته‌های نامشروع و زورگویانه خود هستند .

اقتصاد مقاومتی : رهبر معظم انقلاب راهکار اساسی مقابله با جنگ اقتصادی را « اقتصاد مقاومتی » می‌داند .

«سه عامل اساسی اقتدار ملی : اقتصاد قوی و مقاوم، علم پیشرفته و روزافزون و حفظ روحیه انقلابی‌گرایی در همه به خصوص جوان‌ها، اینهاست که می‌تواند کشور را حفظ کند؛ آن وقت دشمن مأیوس خواهد شد.»
حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۱۳۹۴/۶/۱۸

اقتصاد مقاومتی درون‌زا و برون‌زا است. من هیچ‌وقت نگفتم دور کشور حصار بکشیم؛ اما این درون‌زایی را فراموش نکنیم. اگر اقتصاد ملی از درون نجوشد و فوران نکند، به جایی نخواهد رسید. بله، تعامل با دنیا در زمینه‌های اقتصادی خیلی خوب است؛ اما تعامل هوشمندانه و تعاملی که معنایش درون‌زایی اقتصاد باشد.
حضرت آیت الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۱۳۹۴/۱۱/۲۸

فعالیت 3

- 1- تحریم اقتصادی و آثار آن را بر زندگی مردم در کلاس بررسی و موارد آن را فهرست کنید .
- 2- برخی از راهکارهای اساسی مقابله با تحریم اقتصادی کدام‌اند؟
- 3- با گفتگوی گروهی معایب اقتصاد متکی به خام فروشی نفت را بررسی کنید .

پ - پدافند زیستی

هر رویداد و حادثه طبیعی یا غیرطبیعی با استفاده از عوامل زیستی و فراورده‌های آنها که باعث آسیب زدن به سرمایه‌های انسانی و منابع ملی می‌گردد ، تهدید زیستی محسوب می‌شود و دفاع و مقابله در برابر آن پدافند زیستی نامیده می‌شود .

منظور از عوامل زیستی ؛ باکتری‌ها ، ویروس‌ها ، قارچ‌ها و میکروب‌ها

فراورده‌های زیستی ؛ توکسین‌ها ، ژن‌ها ، پروتئین‌ها ، هورمون‌ها و موارد مشابه

منابع ملی ؛ دام ، نباتات ، محیط زیست ، منابع طبیعی ، آب آشامیدنی ، مواد ، تجهیزات و آب‌نبه

بیشتر بدانید 3

رصد و پایش ، آشکارسازی ، هشداردهی ، تشخیص ، تصمیم و عملیات ، کنترل ، حفاظت و پیشگیری ، امداد و نجات ، درمان ، بازیابی و بازتوانی منابع ، محدودسازی و رفع آلودگی از جمله اقدامات پدافند زیستی محسوب می‌شوند.

فعالیت 4

- 1- دربارهٔ پدیدهٔ بیوتروریسم (تروریسم زیستی) مطالعه و تحقیق کنید و نتایج را در کلاس درس ارائه دهید .
- 2- پدافند پرتوی و شیمیایی چیست ؟ به صورت گروهی تحقیق و نتایج را به دبیر محترم تحویل دهید .
- 3- دربارهٔ مجموعهٔ تلویزیونی « شیوع » که در اسفند 1394 از شبکه یک سیما جمهوری اسلامی پخش شد ، گفتگو کنید . (این مجموعه از بخش آرشیو شبکه تلویزیونی سلامت salamattv.ir قابل مشاهده می‌باشد .)

فعالیت 5

در منطقه و محل زندگی شما مهم‌ترین اولویت‌ها در پدافند غیرعامل کدام یک از موارد زیر است ؟ اولویت اول تا هشتم را مشخص کنید:

حوزهٔ عمرانی و ساخت و ساز - حوزهٔ صنایع - حوزهٔ دارو ، آب و غذا - حوزهٔ مخابرات و تلفن همراه - حوزهٔ انرژی
حوزهٔ دفاع (مرزها ، مناطق حساس و ...) - حوزهٔ حمل و نقل - فضای مجازی - سایر

بیشتر بدانید 4

«پدافند غیرعامل در آینه تاریخ»

- 1- ساخت اسب تروا توسط اودیسیوس در 212 سال قبل از میلاد حضرت مسیح
- 2- خداوند به حضرت داوود ساخت زره را تعلیم می‌فرماید تا از آسیب‌های جنگ در امان باشند .
... و ما به او ساخت زره را تعلیم نمودیم تا شما را از آسیب جنگ در امان بدارد . پس آیا از شکرگزارانید ؟ سورة انبیاء ، آیه 80
- 3- ایران با توجه به موقعیت ویژهٔ خود ، در طول تاریخ مورد طمع دشمنان بوده است و به منظور در امان ماندن از خطر ، مردم به ساخت دژ ، قلعه ، برج و بارو ، رباط ، ارگ ، کهن دژ ، دربند ، خندق و دروازه روی آورده‌اند که از گونه‌های مختلف معماری سنتی ایرانی است .
- 4-
  - حادثهٔ لیلۃ المبیت در شب هجرت پیامبر (خوابیدن حضرت علی در بستر پیامبر) و غافلگیر شدن مهاجمان
  - حفر خندق به پیشنهاد سلمان فارسی در جنگ احزاب
  - شعله‌ور ساختن مشعل در اطراف مکه برای ایجاد رعب و وحشت در دشمن به هنگام فتح مکه (سال هشتم هجری)
  - ایجاد موانع و دام‌های آهنین در مسیر حرکت دشمن (محاصرهٔ طائف) و سرگردان و گمراه ساختن دشمناز جمله اقدامات پدافند غیرعامل در صدر اسلام است .